

De bestrijdingsactie bestaat uit het aanbrengen van een vloeibaar insecticide in alle naden en kieren van de te behandelen ruimten, de bedden en overig meubilair alsmede van het beddegoed, inclusief matras e.d. De toepassing van het middel (actieve stof bijv. deltamethrin, permethrin, chloorpyrifos of propoxur) vindt plaats met behulp van een lage-drukspuit (1-2 atm), die een grove druppel produceert. Bewoners zijn tijdens deze behandeling en de ventilatieperiode niet aanwezig in de betrokken ruimten.

Hoe te behandelen bij klachten?

Personen die overlast ondervinden van door bedwantsen veroorzaakte huidirritatie, behoeven geen behandeling met een insecticide bevattend middel te ondergaan. Daarentegen is het wel noodzakelijk dat, indien de opgetreden huidirritaties veroorzaakt zouden kunnen zijn door bedwantsen, er in de woning, het hotel of andere verblijfsinrichting enige exemplaren worden verzameld, waarna de exacte

soort dient te worden vastgesteld. De Afdeling Bestrijding van Ongedierte te Wageningen (Postbus 350) is te allen tijde bereid deze determinatie te verzorgen. Na zekerheid (*Cimex lectularius* L.!) verkregen te hebben moet na inventarisatie een bestrijdingsactie worden uitgevoerd door een ter zake deskundige. Betrokkenen wordt ten sterkste afgeraden zelf deze bestrijding ter hand te nemen en vooral af te zien van het verplaatsen van slaapkamermeubilair, vloerbedekking, enz.

LITERATUUR

BUSVINE, J.R. (1976) *Insects, hygiene and history*, bl. 62. Athlone Press, Londen; (1980) *Insects and hygiene*, bl. 230. 3e druk. Chapman and Hall, Londen.
Stichting Vakopleiding Ongediertebestrijding, syllabus A – cursus 1982-1983, hfdst. 6.4.5. Secretariaat, Ceramstraat 6, Tilburg.

Juli 1982

BRIEVEN AAN DE REDACTIE

Bijwerkingen van orale antistollingstherapie?

DR. C. VERMEER

Het is bekend, dat vitamine K nodig is bij de synthese van de bloedstollingsfactoren II, VII, IX en X. Het vitamine K-afhankelijke enzymstelsel heet carboxylase en vitamine K wordt gebruikt als coënzym. Geheel ten onrechte heeft men vele jaren aangenomen, dat de genoemde stollingsfactoren de enige eiwitten zouden zijn welke door carboxylase gemodificeerd worden tijdens hun synthese. De laatste jaren zijn er tientallen van dit soort eiwitten ontdekt, zowel in de lever als in andere organen. In ons laboratorium hebben wij de hoeveelheid vitamine K-afhankelijke carboxylase in meer dan 20 verschillende weefselsoorten bepaald. Wanneer we deze hoeveelheid in lever arbitrair stellen op 1 eenheid per gram weefsel, dan zijn de waarden voor enige andere weefsels: testis 1,9; nier 0,6; long 0,5; vaatwand (arterieel) 0,6; vaatwand (veneus) 0; kraakbeen 0,4; placenta 0,3; bot 0,05. Tijdens orale antistolling met cumarinederivaten worden bij proefdieren de carboxylases in al deze organen gelijkmatig geremd. Op basis van vitro-proeven en uit theoretische overwegin-

gen lijkt uitgesloten, dat in al deze organen stollingsfactoren aangemaakt worden, en we moeten daarom aannemen, dat door toediening van fenprocoumon, acenocoumarol of warfarine de aanmaak van een zeer groot aantal eiwitten wordt geremd. Het is daarom verbazingwekkend, dat (behalve bloedingscomplicaties) bijwerkingen van deze therapie nauwelijks bekend zijn. De enige ons bekende voorbeelden zijn huidnecrose (sporadisch) en het foetale-warfarinesyndroom. Een verklaring voor de zeldzaamheid van bijwerkingen zou kunnen zijn, dat vitamine K-afhankelijke eiwitten een rol spelen in processen, die voor 90% geremd kunnen worden zonder dat dit leidt tot duidelijke symptomen. Het zou echter ook kunnen zijn dat tot op heden een aantal bijwerkingen over het hoofd gezien is. De zeer grote hoeveelheid carboxylase in de testis bijvoorbeeld, doet de vraag opkomen of de vruchtbaarheid van de man afneemt bij langdurig gebruik van vitamine K-antagonisten. Daarom verzoek ik de lezers van dit tijdschrift vriendelijk ervaringen te melden welke geïnterpreteerd zouden kunnen worden als bijwerkingen van orale antistollingstherapie.

Oktober 1982

Afdeling Biochemie, Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.